

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ”

СТАНОВИЩЕ

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски” № 2065/06.10.2022 г. за определяне на научно жури по процедурата за публична защита на дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор” по докторска програма „Педагогическа и възрастова психология” в ПН 3.2 Психология, 3. Социални, стопански и правни науки, и е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане, Закон за висшето образование, както и действащите Вътрешни правила на ЮЗУ „Неофит Рилски”.

Изготвил становището: Доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология”, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски”.

Тема: Мотивация за одобрение и модели за позитивно себепредставяне при ученици от Спортни и Общобразователни училища. Сравнителен анализ.

Докторант: Мария Георгиева Удева, катедра „Психология”, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски”.

Научен ръководител: Доц. д-р Наташа Вирмозелова Ангелова, катедра „Психология” на ЮЗУ „Неофит Рилски”.

1. Биографични данни за кандидата

Мария Удева завършва бакалавърска програма по специалност „Психология” в ЮЗУ „Неофит Рилски” през 2007г. През 2015г. придобива магистърска степен в специалност „Училищна психология”. Член е на дружеството на психолозите в Р. България и е сертифицирана в областта на детската

психотерапия. Докторантката работи като училищен психолог в спортно училище гр. Сандански.

2. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

Представените от докторант Мария Удева изискуеми материали и документи за реализиране на процедурата по публична защита на дисертационен труд са в съответствие с Вътрешните правила за развитие на академичния състав ЮЗУ и са коректно оформени и предадени в срок.

С общ обем от 172 страници дисертацията е структурирана класически, съдържа увод, три глави, дискусия, изводи, заключение, научни приноси, литература и приложения. Научния труд на Мария Удева е базиран на количествено изследване, чиито резултати са онагледени и чрез 8 таблици и 11 графики. Библиографията включва 121 източника, от които 83 на кирилица и 38 на латиница. Библиографските източници са коректно цитирани.

В първа глава дисертантката се спира върху изграждане на концептуалната рамка на изследването си, тук тя проследява различни теории, които са значими за изследването ѝ.

Във втора глава дисертантката представя дизайна на изследването си, като описва целите, които си поставя и научните предположения, които издига:

Хипотеза 1: Предполага се, че съществуват статистически значими различия между учениците от спортни и общообразователни училища по отношение на степента на проявление на Аз-ефективността, себепрепятстването, мотивацията за одобрение и мотивацията за успех и страх от неуспех (несполука) при ученици в юношеска възраст от спортни и общообразователни училища по отношение на личностните конструкти. Хипотезата се потвърждава.

Хипотеза 2: Предполага се, че съществуват статистически значими различия между юношите в спортните и в общообразователните училища по

отношение на социално-демографските фактори (пол, възраст, клас) спрямо Аз-ефективността, себепрепятстването, мотивацията за одобрение, мотивацията за успех и страх от несполука - хипотезата се потвърждава частично.

Хипотеза 3: Предполага се, че съществуват статистически значими различия между спортуващите ученици според вида спорт и спортен стаж по отношение на Аз-ефективността, себепрепятстването, мотивацията за одобрение и мотивацията за успех и страх от несполука - хипотезата се потвърждава частично.

Хипотеза 4: Предполага се, че съществува статистически значима връзка между изследваните личностни конструкти Аз-ефективност, себепрепятстване, мотивация за одобрение, мотивация за успех и страх от несполука (неуспех) в цялата извадка. - Хипотезата се потвърждава.

В тази глава е описана и цялата процедура по набиране на изследваните лица (436 ученици на възраст 12-19 години, са разпределени в две групи от спортни училища - 328 и от общообразователни училища -108). Коректно са подбрани и добре са описани изследователските инструменти и статистическите методи за обработка на данните.

В трета глава докторантката разглежда подробно получените резултати от направения сравнителен анализ между учениците от двете училища, което ѝ позволява да направи изводите си, че съществуват значими различия между учениците занимаващи се активно със спорт в спортните училища и учениците от общообразователните училища по отношение на тяхната Аз-ефективност, себепрепятстване, мотивация за одобрение и мотивация за успех и страх от несполука (неуспех). Изводите и препоръките са свързани с окуражаване на младежите и девойките да практикуват спорт редовно, което освен, че благоприятства телесното здраве, влияе положително на тяхната Аз- ефективност, мотивация за одобрение и мотивация за успех.

Изводите, препоръките и научните приноси отговарят на съдържанието на дисертационния труд и са посветени на психичните конструкти, които е

изследвала дисертационната. Приносните моменти са основно в теоретичен план, но с потенциала да бъдат валидизирани в практиката чрез целенасочената психологична работа на спортния психолог.

3. Техническо изпълнение

Проведеното изследване е структурирано според стандартите и изискванията за такъв тип научен труд. Направените изводи са логични и конкретни. Използваните и анализирани научни източници са подходящо подбрани, коректно цитирани и релевантни на темата на дисертацията. Направените публикации отговарят в съдържателно отношение на темата на дисертацията, а в количествено отношение на изискванията за явяване на процедура по защита пред научно жури. Авторефератът представя основното съдържание на дисертационния труд.

4. Заключение.

Представеният научен труд показва, че докторант *Мария Удева* притежава задълбочени познания по темата на дисертацията и несъмнени компетенции в областта на педагогическата и възрастовата психология. Въз основа на изложеното по-горе приемам, че предложеният дисертационен труд *„Мотивация за одобрение и модели за позитивно себепредставяне при ученици от Спортни и Общобразователни училища. Сравнителен анализ”*, отговаря на изискванията, посочени в Закона за развитието на академичния състав в Република България. Поради това давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам да бъде присъдена на *Мария Георгиева Удева* образователната и научна степен „доктор”.

28.10.2022г.
гр. Благоевград

Подпис: 
(доц.д-р Наташа Ангелова)